

Riigikogu väliskomisjoni istungi protokoll nr 285

Tallinn, Toompea

Teisipäev, 25. oktoober 2022

Algus 14.00, lõpp 15.32

Juhataja: Marko Mihkelson (esimees)

Protokollija: Grete Vahter (konsultant)

Võtsid osa:

Komisjoni liikmed: Enn Eesmaa, Maria Jufereva-Skuratovski, Mihhail Lotman, Valdo Randpere

Komisjoni ametnikud: Birgit Keerd-Leppik (nõunik-sekretariaadijuhataja), Ivar Mölder (nõunik)

Puudusid: Eerik-Niiles Kross, Henn Põlluaas, Mailis Reps ja Indrek Saar

Kutsutud: pöördumise esindajad Stepan Romanov ja Oleg Ivanov (videosild) (1. päevakorrapunkt); kaitseministeeriumi esindajad (2. päevakorrapunkt)

Päevakord:

1. Kollektiivne pöördumine "Nõuame Euroopa ühenduse poolt Eestile jõuliste meetoditega peale surutud sanktsioonipoliitika kohest lõpetamist "
2. Ülevaade julgeolekuolukorra arengutest
3. Info ja muud küsimused

1. Kollektiivne pöördumine "Nõuame Euroopa ühenduse poolt Eestile jõuliste meetoditega peale surutud sanktsioonipoliitika kohest lõpetamist "

Marko Mihkelson tutvustas kollektiivsete pöördumiste menetlemise korda ning väliskomisjoni istungi ülesehitust.

Oleg Ivanov tutvustas kollektiivset pöördumist "Nõuame Euroopa ühenduse poolt Eestile jõuliste meetoditega peale surutud sanktsioonipoliitika kohest lõpetamist". Ta sõnas, et sanktsioonide kehtestamine pole ennast mitte miskil moel õigustanud vaid eelkõige toonud kaasa majanduslanguse neid sanktsioone kehtestanud riikidele endile. Euroopa suuremad riigid lõikavad sanktsioonipoliitikast isiklikku tulu ja seda eelkõige väikeriikide arvelt. Eesti riigieelarve on seetõttu miinuses ning kehtestatud sanktsioonidest on võimalik kõrvale hiilida. **Stepan Romanov** lisas, et sanktsioonide tõttu kannatavad nii Eesti inimesed kui ka majandus. Sanktsioonid tegelikult ei tööta, kuna suuremad riigid jätkavad teatud kaupade nagu näiteks väetiste ja metalli importimist Venemaalt.

Maria Jufereva-Skuratovski küsis, kas kollektiivse pöördumise algatajad peavad Venemaa Föderatsiooni sõjas Ukraina vastu agressoriks.

Oleg Ivanov ei mõistnud, miks see puutub asjasse, kuid sõnas, et tema arvamusel on

Venemaa sõja üks osapool, samuti nagu Ukraina. Kollektiivse pöördumise eesmärk on tagada Eesti elanikele normaalne elu ning pöördumine puudutab Eesti majanduse käekäiku.

Mihhail Lotman kommenteeris, et pöördumises on välja toodud nõudmine, et peaminister algataks käskkirjaga sanktsioonipoliitika lõpetamisprotsessi. Ta sõnas, et see ei ole peaministri pädevuses.

Marko Mihkelson sõnas, et väide, et sanktsioonid on Eestile peale surutud, ei vasta tõele. Põhjuse sanktsioonide rakendamiseks on andnud Venemaa agressioon ja sõda Ukraina riigi hävitamiseks. Ta sõnas, et ta eeldab, et pöördumise algatajad ei toeta sõda Ukrainas ning tundis huvi, millised on need sammud, millega survestada Venemaa Föderatsiooni lõpetama sõda.

Stepan Romanov sõnas, et sellised küsimused lahendatakse läbirääkimiste, mitte sõja ja relvade kaudu.

Oleg Ivanov küsis lisaks, et kui väideti, et sõda puudutab Eestit, kas see siis tähendab, et Eesti on selle sõja üks osapool.

Marko Mihkelson sõnas, et Venemaa agressioon Ukrainas ning rahvusvahelise õiguse ja ÜRO inimõiguste ülddeklaratsiooni tugev rikkumine mõjutab kõikide riikide julgeolekut.

Stepanov Romanov kommenteeris, et see on vaieldav.

Marko Mihkelson sõnas, et kogu selle teema kontekstis on pöördumise esitajatel vajalik aru saada, miks on sellised sanktsioonid rakendatud.

Valdo Randpere sõnas, et eelmisel nädalal tunnistas Eesti Vabariigi Riigikogu Venemaa Föderatsiooni režiimi terroristlikuks. Ta tundis huvi, kas see muudab kuidagi pöördumise algatajate seisukohta.

Oleg Ivanov esitas omakorda vastuküsimuse, kas sellisel juhul peaks lõpetama kõik suhted Venemaa Föderatsiooniga ära.

Valdo Randpere vastas, et jah.

Stepan Romanov tundis huvi, kuidas toimub kollektiivse pöördumise menetlemine edasi.

Marko Mihkelson sõnas, et väliskomisjon arutab pöördumise üle ning teeb vastavad menetluslikud otsused. Kollektiivsete pöördumiste menetlemise kord on välja toodud Riigikogu kodu- ja töökorra seaduses. Pöördumise esitajaid informeeritakse pöördumise menetluskäigust.

Kollektiivse pöördumise esitajad Stepan Romanov ja Oleg Ivanov lahkusid istungilt.

Marko Mihkelson sõnas, et Riigikogu juhatus võttis antud kollektiivse pöördumise menetluse 16. augustil ja edastas selle menetlemiseks väliskomisjonile. Vastavalt Riigikogu kodu- ja töökorra seaduse § 152¹³-le võib komisjon pöördumist menetledes teha järgmised otsused: algatada eelnõu või olulise tähtsusega riikliku küsimuse arutelu, korraldada avalik istung, edastada ettepanek pädevale institutsioonile seisukoha võtmiseks ja lahendamiseks, edastada ettepanek Vabariigi Valitsusele seisukoha kujundamiseks ja pöördumisele vastamiseks, esitatud ettepanek tagasi lükata või lahendada pöördumises püstitatud probleem muul viisil.

Maria Jufereva-Skuratovski tegi ettepaneku lükata esitatud ettepanek tagasi.

Marko Mihkelson täpsustas, et kui komisjon otsustab esitatud ettepaneku tagasi lükata, peab ta tagasilükkamist pöördumisel märgitud kontaktisikule või -isikutele põhjendama.

Otsustati:

1.1. Esitatud ettepanek tagasi lükata (konsensus: Enn Eesmaa, Maria Jufereva-Skuratovski, Mihhail Lotman, Marko Mihkelson, Valdo Randpere).

2. Ülevaade julgeolekuolukorra arengutest

Kaitseministeeriumi valitsemisala asutuste esindajad andsid ülevaate julgeolekuolukorra arengutest, sh arengutest seoses Venemaa agressiooniga Ukraina vastu, ning vastasid komisjoni liikmete küsimustele. Edastatud informatsioon on juurdepääsupiiranguga.

3. Info ja muud küsimused

Muid küsimusi ei arutatud.

(allkirjastatud digitaalselt)
Marko Mihkelson
juhataja

(allkirjastatud digitaalselt)
Grete Vahter
protokollija